

† Δ. ΜΟΡΕΛΛΗΣ.

Τὸ πρωῒνόν ἄστρον.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ

ΤΟ ΕΚΘΕΤΟΝ

[ΔΙΗΓΗΜΑ]

ΕΡΑΤΩΝ τὸν ἐσπερινὸν περίπατόν του ὁ βαθμὸν γραμματέως θ'. τάξεω, φέρων Μίγου-γεφ, ἐστάθη πλησίον τηλεγραφικοῦ μονωτήρος καὶ ἐστέναξε βαθύως. Πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος, εἰς αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν θέ-σιν, ὅταν ἐπέστρεψε τὸ

ἐσπέρας ἐκ τοῦ περιπάτου εἰς τὴν οἰκίαν του κατέφθασεν αὐτόν ἡ πρῶην ὑπηρέτριά του Ἀγνή καὶ τοῦ εἶπε μὲ ὀργήν.

— Ἐννοια σου! καὶ θὰ ἰδῇς τί ἔχω νὰ σοῦ

κάμω, γιὰ νὰ μάθῃς ἄλλη φορὰ νὰ καταστρέ-φῃς τὰ ἁθῶα κορίτσια! Καὶ τὸ μωρὸ θὰ τὸ φέρω νὰ σοῦ τὸ ρίξω στὴν πόρτα σου, καὶ στὸ δικα-στήριο θὰ σὲ πᾶω, καὶ στὴ γυναῖκα σου θὰ τὰ πῶ...

Καὶ ἀπήτησε νὰ βάλῃ εἰς τὴν τράπεζαν ἐπ' ὀνόματί της πέντε χιλιάδες ρούβλια. Ὁ Μίγου-γεφ ἐνθυμήθη τοῦτο, ἐστέναξε καὶ μὲ συντρι-βὴν καρδίας ἐμέμφθη μίαν ἀκόμη φορὰν τὸν ἐαυ-τόν του διὰ στιγμιαίαν παραφορνά, ἥτις τόσον πλῆθος φροντίδων καὶ δεινῶν τῷ ἐγένετο πρό-ξενος.

Πλησιάζας πρὸς τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν του ὁ Μίγουγεφ, ἐκάθισεν εἰς τὸ περίπτερον τῆς εἰ-σόδου διὰ ν' ἀναπαυθῇ. Ἦτο ἀκριβῶς ἡ δεκάτη ὥρα καὶ ὅπισθεν τῶν νεφῶν προέκυπτε τὸ ἄκρον τῆς σελήνης. Εἰς τὸν δρόμον καὶ πλησίον τῶν οἰκιῶν δὲν ὑπῆρχε ψυχὴ: οἱ παραθερίζοντες γέ-ροντες εἶχον ἤδη κατακλιθῇ, οἱ δὲ νέοι ἐπερι-πάτουν εἰς τὸ δάσος. Ἀναζητῶν εἰς τὰ θαλά-

κιά του πυρεῖα διὰ τὸ ἀνάψῃ τὸ σιγάρον τοῦ ὁ Μίγουγεφ, προσέκρουσε διὰ τοῦ ἀγκῶνος εἰς μαλακὸν τι ἀντικείμενον· ἀπὸ ἀπλῆν περιέργειαν ἔκυψε κάτωθεν τοῦ δεξιῦ ἀγκῶνος τοῦ καὶ αἰφνης τὸ πρόσωπόν του κατελήφθη ὑπὸ τοιαύτης φρίκης, ὡς νὰ εἶχεν ἰδῇ πλησίον του ἔρποντα ὄφιν. Εἰς τὸ περίπτερον, παρ' αὐτὴν τὴν θύραν, ἔκειτο δέμα τι, μέτα εἰς τὸ ὅποιον ἦτο περιετυλιγμένον μακρουλὸν τι ἀντικείμενον, ἐκ τῆς ψηλαφίσεως δὲ ὡμοίαζε πρὸς τυλιγμένον παπλωματάκι. Τὸ ἐν ἄκρον τοῦ δέματος ἦτο κάπως ἀνοικμένον καὶ ὁ Μίγουγεφ χῶσας τὴν χεῖρα εἰς αὐτὸ, ἡσθάνθη κἄτι θερμὸν καὶ ὑγρὸν. Ἄνεπετάχθη φρικτῶν καὶ προσέβλεψε περὶ ἑαυτὸν, ὡς ὁ ἐτοιμαζόμενος νὰ διαλάβῃ τὴν προσοχὴν τοῦ φρουροῦ κακοῦργος . . .

— Εἶχε δὲν εἶχε μοῦ τῶριξε ὥστόσο ! ἐφέλλισεν ὀργίλως καὶ μέσῳ τῶν ὀδόντων, σφίγγων τοὺς γρόνθους του. Νά το . . . τὸ ἔκθετον !
ᾧ Θεέ μου !

Ἐμεινεν ἐννεὸς ἀπὸ τρόμον, ὀργὴν καὶ ἐντροπὴν . . . Τί νὰ κάμῃ τώρα ; Τί θὰ εἰπῇ ἡ σύζυγός του, ἂν τὸ μάθῃ ; Τί θὰ εἰποῦν οἱ συνάδελφοί του ; Ὁ προϊστάμενός του ἀφεύκτως θὰ τὸν εἰρωνευθῇ καὶ θὰ τοῦ εἰπῇ : «Τὰ συγχαρητήριά μου, χα-χα-χά . . . Ἄσπρες τρίχες στὰ μαλλιά σου, μὴ ἔχεις τὸ διάβολο μέσα σου, κύρ Μίγουγεφ !» Ὅλοι γύρω οἱ παραθερίζοντες θὰ μάθουν τώρα τὸ μυστικόν του, καὶ ἴσως μάλιστα αἱ σεβάσμιαι οἰκοκυραὶ παύσουν νὰ τὸν δέχονται εἰς τὰ σπίτια των. Ὅλαι αἱ ἐφημερίδες κάμνουν πάντοτε θόρυβον περὶ τῶν ἐκθέτων, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ταπεινὸν ὄνομα τοῦ Μίγουγεφ θὰ διασημισθῇ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν.

Τὸ μεσαῖον παράθυρον τῆς ἐξοχικῆς οἰκίας ἦτο ἀνοικτὸν καὶ ἐξ αὐτοῦ ἤκούετο εὐκρινῶς ἡ Ἄννα Φιλίπποβνα, ἡ σύζυγός τοῦ Μίγουγεφ, ἡ ὁποία ἡτοίμαζε τὴν τράπεζαν διὰ τὸ δεῖπνον· εἰς τὴν αὐλὴν, ἐκεῖ πλησίον τῆς αὐλαίας θύρας, ὁ αὐλοφύλαξ Ἑρμόλαος ἔκρουε θλιβερώς τὸν ταμπουρά του. Ἦρκει τὸ νεογνὸν ν' ἀφυπνισθῇ καὶ νὰ κλαυθμηρίσῃ καὶ τὸ μυστικόν του θ' ἀπεκαλύπτετο. Ὁ Μίγουγεφ ἡσθάνετο ἀκατάσχετον ἐπιθυμίαν νὰ σπεύσῃ . . .

— Γρήγορα, γρήγορα . . . ἐφέλλισε — ἀμέσως πρέπει νὰ σπεύσω, ἐνόσω δὲν μὲ βλέπει κανεὶς. Θὰ τὸ μεταφέρω κάπου καὶ θὰ τὸ ἀφίσω εἰς καμμίαν ξένην θύραν . . .

Ὁ Μίγουγεφ ἔλαβε μὲ τὴν μίαν χεῖρα τὸ δέμα καὶ μὲ ἥρεμον καὶ κανονικὸν βῆμα, διὰ νὰ μὴ φανῇ ὑποπτος, ἐπροχώρησεν εἰς τὸν δρόμον.

— Οἰκτρά κατάστασις ! ἐσκέπτετο, προσπαθῶν νὰ προσλάβῃ ἀδιάφορον ὕψος. — Γραμματεὺς Β' τάξεως καὶ νὰ σηκῶνῃ ἓνα μωρὸ στὸ δρόμο ! ᾧ Θεέ μου, ἂν μὲ ἰδῇ κανεὶς καὶ ἐννοήσῃ περὶ τίνος πρόκειται, εἶμαι χαμένος ἄνθρωπος. . . Ἄς τὸ ἀφίσω εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν θύραν. . . Ὅχι,

στάσου, ἐδῶ τὰ παράθυρα εἶνε ἀνοικτά, ἴσως βλέπει κανεὶς. . . Ποῦ νὰ τὸ ρίξω ; Στάσου, νὰ τὸ πάγω εἰς τὴν ἐξοχὴ τοῦ ἐμπορίου Μέλκην. . . Οἱ ἔμποροι εἶνε πλούσιοι ἄνθρωποι καὶ πονόφυχοι· εἴμπορεῖ νὰ εἰποῦν ἀκρόα καὶ σπολάτη, καὶ νὰ τὸ πάρουν νὰ τὸ ἀναθρέψουν.

Καὶ ὁ Μίγουγεφ ἀπεφάσισεν νὰ μεταφέρῃ τὸ νεογνὸν ὠρισμένως εἰς τοῦ Μέλκην, καίτοι ἡ ἐξοχικὴ οἰκία τοῦ ἐμπορίου ἦτο εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δρόμου, πλησίον τοῦ ποταμοῦ.

— Μονάχα νὰ μὴν ἀρχίσῃ τὸ κλᾶμμα καὶ νὰ μὴ μοῦ ξεγλυστρήσῃ ἀπὸ τὸ δέμα, ἐσκέφθη ὁ Μίγουγεφ. Ἀλλὰ τί ἀπροσδόκητον πράγμα, μὰ τὴν ἀλήθειαν ! Νὰ φέρω ὑπὸ μάλης ἓνα ζωντανὸν ἄνθρωπον, ὡς εἶδος χαρτοφυλάκιον. Ἄνθρωπον ζωντανόν, ἔμψυχον, μὲ αἰσθήσιν ὅπως ὅλοι. . . Ἄν, τί παράξενον, οἱ Μέλκην, τὸ δεχθῶν καὶ τὸ ἀναθρέψουν, ἴσως αὐτὸ τὸ μωρὸ γίνει κανέννας τέτοιος. . . Ἴσως ἔβγῃ κανέννας καθηγητῆς, στρατηλάτης, συγγραφεύς. . . Ὅλα γίνονται σ' αὐτὸν κόσμον. Τώρα τὸ φέρω ἐγὼ ὑπὸ μάλης σὰν ἓνα τιποτένιον πράγμα. . . καὶ ὅμως, ποῖος ξεύρει ἂν μετὰ 30-40 χρόνια δὲν θὰ στέκομαι ἐμπρὸς τοῦ εἰς προσοχὴν. . .

Ὅταν ὁ Μίγουγεφ διήρχετο διὰ τοῦ στενοῦ καὶ ἐρήμου ὁρομίσκου, πλησίον μακρῶν περιφραγμάτων ὑπὸ τὴν πυκνὴν καὶ μαύρην σκιάν τῶν φυλῶν, ἤρχισεν αἰφνης νὰ νομίζῃ ὅτι διαπράττει πρᾶξιν σκληρὰν καὶ κακοῦργον.

— Καὶ ἐν τούτοις πόσον αἰσχρὸν εἶνε τοῦτο ! ἐσκέπτετο. Τόσον αἰσχρὸν, ὥστε αἰσχροτέρον δὲν εἴμπορεῖ νὰ φαντασθῇ κανεὶς. . . Διατί τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ νεογνὸν τὸ κουβαλῶ ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα ; Τί πταίει αὐτὸ ἂν ἐγενήθη ; Καὶ τί κακὸν μᾶς ἔκαμε ; Τί ἀχρεῖτοι ποῦ εἴμεθα. . . Ἡμεῖς ἐπιζητοῦμεν τὰς ἀπολαύσεις καὶ τὰς πληρώνουν τὰ ἀθῶα πλάσματα. . . Ὅταν τὸ καλοσυλλογισθῇ ἀλήθεια κανεὶς αὐτὸ ! Ἐγὼ παρενόμησα καὶ τὸ καυμένο τὸ βρέφος τὸ περιμένει σκληρὰ τύχη. . . Ἐγὼ τὸ ρίχνω τοῦ Μέλκην, ὁ Μέλκην τὸ στέλλει εἰς τὸ ὀρφανοτροφεῖον, καὶ ἐκεῖ ξένοι ἄνθρωποι, ὑπηρετοῦντες καθ' ὑποχρέωσιν. . . οὔτε χάδια, οὔτε στοργὴν, οὔτε θωπεῖαν. . . θὰ τὸν δώσουν ἔπειτα νὰ μάθῃ τσαγκόρης. . . θὰ μάθῃ νὰ πίνη, θὰ μάθῃ βρωμόλογα, θὰ φορήσῃ τῆς πείνης. . . Τσαγκάρης. . . καὶ ὅμως εἶναι υἱὸς δημοσίου ὑπαλλήλου, Γραμματέως Β' τάξεως. . . εὐπατρίδης. . . Σάρξ καὶ αἷμά μου. . .

Ὁ Μίγουγεφ ἀπὸ τὴν σκιάν τῶν φυλῶν ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν καταυαζομένην ὑπὸ τοῦ σεληγναίου φωτὸς καὶ ἀναπτύξας τὸ δέμα παρετήρησεν τὸ νεογνόν.

— Κοιμᾶται, ἐφέλλισεν. Βρὲ τὸ βρώμικο, εἶδες ἐκεῖ, ἔχει καμπουρωτὴ μύτη — τοῦ πατέρα του. . . Κοιμᾶται καὶ δὲν αἰσθάνεται πῶς τὸ βλέπει ὁ γονεὺς του. . . Σωστὸ δρᾶμα ! φίλε

μου... τί νὰ γείνη, μὲ συγχωρεῖς... μὲ συγχωρεῖς, φίλε μου... θὰ εἴπῃ πῶς ἔτσι ἦτον γραφτό σου...

Ὁ Μίγουγεφ ἐκάρμυσε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἡσθάνθη φρικιάσεις εἰς τὸ πρόσωπόν του... Ἐπεριτίλιξε τὸ νεωγνόν, τὸ ἔλαβεν ὑπὸ μάλης καὶ ἐπροχώρησε. Καθ' ὅλον τὸν δρόμον, μέχρι τῆς ἐξοχικῆς οἰκίας τοῦ Μέλκην, τὴν κεφαλὴν του κατεῖχε σμήνος κοινωνιστικῶν ζητημάτων, τὸ δὲ στῆθός του κατέτρυχεν ἡ συνείδησις.

— "Ἄν ἦμην ἄθως καὶ τίμιος ἄνθρωπος, ἐσκέπτετο, θὰ ἰδιαφοροῦσα εἰς ὅλα αὐτά, θὰ ἐπῆ- γαινα μαζὺ μὲ τὸ μωρὸ εἰς τὴν γυναῖκά μου, θὰ ἐγονάτιζα ἐμπρὸς τῆς καὶ θὰ τῆς ἔλεγα: Συγχώρησέ με! Ἡμάρτον! Σκότωσέ με, ἀλλὰ τὸ ἄθωον βρέφος δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀφήσωμε νὰ χαθῇ. Ἡμεῖς παιδιὰ δὲν ἔχομεν, ἅς τὸ πάρωμεν νὰ τὸ ἀναθρέψωμεν!» Αὕτῃ εἶνε γυναῖκα πονό- ψυχη καὶ θὰ τὸ ἐδέχετο... Καὶ θὰ εἶχα τότε τὸ παιδί μου κοντὰ μου... "Ἀχ!

Ἐπλησίασε πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Μέλκην καὶ ἔσται ἀμφιρρέπων. Ἐφραττάζετο ὅτι κἀθῆται εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς οἰκίας του καὶ ἀναγινώσκει ἐφη- μερίδα, πλησίον του δὲ τριβεται ἓνα ἀγοράκι μὲ καμπουρωτὴν μύτην καὶ παίζει μὲ τοὺς κροσσούς τοῦ κοιτωνίτου του· ταυτοχρόνως εἰσέδουσιν εἰς τὴν φαντασίαν του ὑπονέοντες οἱ συνάδελφοί του καὶ ὁ προϊστάμενος, φυσῶν καὶ κτυπῶν τὴν κοιλίαν του... Εἰς τὴν ψυχὴν του δέ, ἐκτὸς τῆς τύψεως τοῦ συνειδότος, ἡσθάνετο καὶ τρυφε- ρόν τι, θερμόν, θλιβερόν αἶσθημα.

Ὁ Μίγουγεφ ἀπέθεσε μετὰ προσοχῆς τὸ βρέ- φος ἐπὶ τῶν θαμιδίων τοῦ ἀνδῆρου καὶ ἐστέ- ναξε. Ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἡσθάνθη καὶ πάλιν τὰς αὐτὰς φρικιάσεις...

— Νὰ μὲ συγχωρήσῃς ἑμένα τὸν ἄθλιον, φί- λε μου, νὰ μὲ συγχωρήσῃς!

"Ἐκαμε θῆμα πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀλλ' ἐσταμά- τησεν αὐθωρεὶ καὶ εἶπε:

— Αἶ, ὅ,τι ἔγινε ἔγινε! Ἐγὼ θὰ τὸ παρα- λάβω καὶ ἅς ποῦν ὅ,τι θέλουν!

Ὁ Μίγουγεφ ἔλαβε τὸ βρέφος καὶ ἐστράφη ὀπίσω ταχέως.

«"Ἄς ποῦν ὅ,τι θέλουν», ἐσκέπτετο. «Ἐγὼ πηγαίνω ἀμέσως νὰ γονατίσω ἐμπρὸς τῆς καὶ θὰ τῆς πῶ:

«"Ἄννα Φιλίπποβνα!» Εἶνε γυναῖκα ἀγαθὴ καὶ θὰ ἐννοήσῃ... Κ' ἔτσι θὰ τὸ ἀναθρέψωμεν ἡμεῖς. Ἄν εἶνε ἀγόρι, θὰ τὸ ὀνομάσωμεν Βλα- δίμηρον, ἂν εἶνε κορίτσι, Ἄννα... Θὰ ἔχομεν τοῦλάχιστον μιὰ παρηγοριὰ στὰ γηρατεῖά μας...

Καὶ ἔπραξεν ὅπως ἐσκέφθη...

Κλαίων, τρέμων ἀπὸ φόβον καὶ ἐντροπὴν, ἔμ- πλεος ἐλπίδων καὶ ἀπροσδιορίστου ἐκστάσεως εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν του, διηυθύνθη πρὸς τὴν σύζυγόν του καὶ ἐγονυπέτησεν ἐνώ- πιδόν τῆς...

— "Ἄννα Φιλίπποβνα! εἶπε θρηνηδὼν καὶ θέ- των τὸ βρέφος χαμαί. Μὴ μὲ καταδικάσῃς. ἄ- φησέ με νὰ ἐξομολογηθῶ... Ἡμάρτον! Εἶνε δικό μου παιδί αὐτό... θυμᾶσαι τὴν Ἀγνή; αἶ, λοιπόν... ὁ Ἐξαπεδῶ μ' ἔσπρωξε...

Καὶ ἐκτὸς ἐαυτοῦ ἐκ τοῦ φόβου καὶ τῆς ἐν- τροπῆς, χωρὶς ν' ἀναμείνῃ ἀπάντησιν, ἐξῆλθεν ἔξω...

— Θὰ μείνω ἐδῶ ἔξω, ἐωσότου μὲ προσκα- λέσῃ, ἐσκέφθη. Ἄς τῆς δώσω καιρὸν νὰ συνέλθῃ καὶ σκεφθῇ...

Ὁ αὐλοφύλαξ Ἑρμόλαος μὲ τὸν ταμπουρᾶ του διῆλθε πλησίον καὶ ἀνέσπασεν τοὺς ὦμους.

Μετὰ μίαν στιγμὴν ἐπέρασεν καὶ πάλιν πλη- σίον καὶ ἔκαμε τὸ ἴδιον...

— Αὐτὸ εἶνε πολὺ περίεργο! ἐφέλλισε, χα- μογελῶν. — Ἡρθ' ἐδῶ, Συμεὼν Ἐράστοβιτς, πρὸ ὀλίγου ἢ πλῆυστρα ἢ Ξενία. Ἄφησεν ἡ βλάβη, τὸ μωρὸ τῆς στὴν εἴσοδο, στὸ δρόμο, καὶ τὴν ὥρα ποὺ ἐκαθότανε ἐδῶ μαζὺ μου, κάποιος ἐπῆρε τὸ παιδί τῆς κ' ἔφυγε... Δὲν εἶνε περίεργο;

— Τί; Τί λέγεις; ἐκραύγασε μὲ ὄλην τὴν δύναμίν του ὁ Μίγουγεφ.

Ὁ Ἑρμόλαος, διαφορετικὰ ἐξηγήσας τὸν θυ- μὸν τοῦ κυρίου του, ἔξυσε τὸ ἰνίον καὶ ἐστέναξε.

— Μὲ συγχωρεῖτε, Συμεὼν Ἐράστοβιτς, εἶπε, τώρα ξέρετε ἡ ἐποχὴ τῆς ἐξοχῆς τὸ κα- λεῖ... χωρὶς αὐτὸ πῶς νὰ κάμῃ κανεὶς... χρει- ᾶζεται, βλέπετε, συντροφιά... Καὶ προσβλέψας εἰς τοὺς ὀργίλους καὶ ἐκπληκτοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ κυρίου του, συνεστάλη ἐνόχως κ' ἐξηκολούθησε:

— Αὐτὸ βέβαια, ἁμαρτία εἶνε, μὰ τί νὰ κά- μῃς... Εἶν' ἀλήθεια πῶς ἐπροστάζατε νὰ μὴ βάλωμε ξέναις γυναῖκες στὴν αὐλή, τίς δικαίς μας ὅμως ποῦ νὰ τίς δεχόμεστε... Ἄλλη φορά, ὅταν εἶχαμε τὴν Ἀγνή, δὲν ἐδεχόμενα ξέναις, γιὰτὶ ἐκείνην τὴν εἶχα δική μου, τώρα ὅμως, πῆτε μου καὶ σεῖς, τί νὰ κάμω... χωρὶς τίς ξέναις δὲν γίνεται... Ὅταν ὅμως ἦταν ἐδῶ ἡ Ἀγνή, πραγματικῶς, ἦτανε τάξις, γιὰτί...

— Γηρεμήσου ἀπ' ἐκεῖ, ἀχρεῖτε! ἀνέκραξεν ὁ Μίγουγεφ, κτυπῶν τοὺς πόδας καὶ ἐστράφη ὀπίσω εἰς τὰ δωμάτια...

Ἡ Ἄννα Φιλίπποβνα ἐκπληκτος καὶ ὠργι- σμένη, ἐκάθητο εἰς τὴν προτέραν θέσιν τῆς θεω- ροῦσα μὲ δακρυβρέκτους ὀφθαλμοὺς τὸ βρέφος...

— Ἐλα, ἔλα... ἐμυρμούρισεν ὁ Μίγουγεφ, διςτῆλων τὸ στόμα εἰς μειδίαμα. Ἐχοράτεψα... δὲν ἦτανε δικό μου... ἦτον τῆς... τῆς Ξενίας. Ἐγὼ σοῦ... σοῦ ἐχοράτεψα... Πήγαίνε το τοῦ θυρωροῦ.

(Ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ)

ΑΓΘΘ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

